

UMOWA O WARUNKACH I SPOSOBIE REALIZACJI
STRATEGII ROZWOJU LOKALNEGO KIEROWANEGO PRZEZ SPOŁECZNOŚĆ
NR 00008.UM07.6572.10008.2023

zawarta w dniu .....2023.-12-15..... w Warszawie

pomiędzy:

Województwem Mazowieckim,

z siedzibą w Warszawie, ul. Jagiellońska 26, 03-719 Warszawa,
reprezentowanym przez Zarząd Województwa, w imieniu którego działa:

Adam Struzik – Marszałek Województwa Mazowieckiego;

zwanym dalej „Zarządem Województwa”,

a

Lokalną Grupą Działania „Wspólny Trakt”,

z siedzibą w miejscowości Kowala-Stępocina, ul. Marii Walewskiej 6 lok.1, 26-624
Kowala – Stępocina,

NIP: 7962858801,

numer KRS: 0000313916,

reprezentowaną przez:

1) Pawła Marka Piaska – Prezesa Zarządu;

2) Dariusza Bulskiego – Wiceprezesa;

zwaną dalej „LGD”,

razem zwanymi dalej „Stronami”,

o następującej treści:

§ 1.

Definicje i skróty

Użyte w umowie o warunkach i sposobie realizacji strategii rozwoju lokalnego kierowanego przez społeczność, zwanej dalej „umową ramową”, określenia oznaczają:

- 1) rozporządzenie 2021/1060 - rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2021/1060 z dnia 24 czerwca 2021 r. ustanawiające wspólne przepisy dotyczące Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego, Europejskiego Funduszu Społecznego Plus, Funduszu Spójności, Funduszu na rzecz Sprawiedliwej Transformacji i Europejskiego Funduszu Morskiego, Rybackiego i Akwakultury, a także przepisy finansowe na potrzeby tych funduszy oraz na potrzeby Funduszu Azylu, Migracji i Integracji, Funduszu Bezpieczeństwa Wewnętrznego i Instrumentu Wsparcia Finansowego na rzecz Zarządzania Granicami i Polityki Wizowej (Dz. Urz. UE L 231 z 30.06.2021, str. 159-706);

- 2) ustawa RLKS – ustawę z dnia 20 lutego 2015 r. o rozwoju lokalnym z udziałem lokalnej społeczności (Dz. U. z 2022 r. poz. 943 z późn. zm.);
- 3) ustawa PS WPR – ustawę z dnia 8 lutego 2023 r. o Planie Strategicznym dla Wspólnej Polityki Rolnej (Dz. U. z 2023 r. poz. 412);
- 4) ustawa ZFŚE – ustawę z dnia 28 kwietnia 2022 r. o zasadach realizacji zadań finansowanych ze środków europejskich w perspektywie finansowej 2021-2027 (Dz. U. z 2022 r. poz. 1079);
- 5) RODO – rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2016/679 z dnia 27 kwietnia 2016 r. w sprawie ochrony osób fizycznych w związku z przetwarzaniem danych osobowych i w sprawie swobodnego przepływu takich danych oraz uchylenia dyrektywy 95/46/WE (ogólne rozporządzenie o ochronie danych) (Dz. Urz. UE L 119 z 04.05.2016, str. 1, z późn. zm.);
- 6) program – program lub plan, o których mowa w ustawie RLKS, w tym:
  - a) PS WPR – Plan Strategiczny dla Wspólnej Polityki Rolnej na lata 2023-2027,
  - b) ~~program regionalny – program, o którym mowa w art. 2 pkt 23 ustawy ZFŚE¹;~~
- 7) EFRROW – Europejski Fundusz Rolny na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich;
- 8) EFRR – Europejski Fundusz Rozwoju Regionalnego;
- 9) EFS+ – Europejski Fundusz Społeczny Plus;
- 10) LSR – strategię rozwoju lokalnego kierowanego przez społeczność;
- 11) LGD – lokalną grupę działania, o której mowa w ustawie RLKS;
- 12) RLKS – rozwój lokalny kierowany przez społeczność;
- 13) wdrażanie LSR – wsparcie, o którym mowa w art. 34 ust. 1 lit. b rozporządzenia 2021/1060;
- 14) zarządzanie LSR – wsparcie, o którym mowa w art. 34 ust. 1 lit. c rozporządzenia 2021/1060;
- 15) realizacja LSR – wsparcie w ramach wdrażania LSR i zarządzania LSR;
- 16) operacja – operację w rozumieniu art. 2 pkt 4 lit. a rozporządzenia 2021/1060 realizowaną w ramach LSR;
- 17) wniosek o wsparcie – wniosek o udzielenie wsparcia, o którym mowa w ustawie RLKS, tj. wniosek o dofinansowanie, o którym mowa w ustawie ZFŚE lub wniosek o przyznanie pomocy, o którym mowa w ustawie PS WPR;
- 18) projekt grantowy – projekt grantowy w rozumieniu ustawy RLKS;
- 19) grantobiorca – grantobiorcę w rozumieniu ustawy RLKS;

- 20) organ decyzyjny – organ, do którego właściwości należą zadania, o których mowa w art. 4 ust. 3 pkt 4 ustawy RLKS;
- 21) ramy wykonania – ramy, o których mowa w art. 16 rozporządzenia 2021/1060, które obejmują wskaźniki produktu, wskaźniki rezultatu, cele pośrednie i końcowe.

§ 2.

Przedmiot umowy ramowej

1. Umowa ramowa określa prawa i obowiązki Stron w zakresie warunków i sposobu realizacji LSR, która przewiduje finansowanie w ramach programu/ów Plan Strategiczny dla Wspólnej Polityki Rolnej na lata 2023-2027, ze środków funduszu/y: Europejskiego Funduszu Rolnego na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich ²
2. LSR wraz z załącznikami stanowi załącznik nr 1 do umowy ramowej.
3. Plan komunikacji, o którym mowa w ustawie RLKS, stanowi załącznik nr 2 do umowy ramowej.*

§ 3.

Ogólne warunki realizacji LSR

1. LGD zobowiązuje się do realizacji LSR zgodnie z:
  - 1) umową ramową;
  - 2) ustawą RLKS;
  - 3) ustawą PS WPR lub ~~ustawą ZFŚE¹~~;
  - 4) rozporządzeniem 2021/1060;
  - 5) wytycznymi, o których mowa w ustawie RLKS, ustawie PS WPR lub ~~ustawie ZFŚE¹~~;
  - 6) zasadami realizacji instrumentów terytorialnych w Polsce w perspektywie finansowej UE na lata 2021-2027;
  - 7) innymi właściwymi przepisami prawnymi.
2. W terminie 30 dni od dnia zawarcia umowy ramowej LGD jest zobowiązana:
  - 1) zorganizować biuro LGD spełniające następujące warunki:
    - a) wyposażenie w telefon z dostępem do sieci telekomunikacyjnej,
    - b) wyposażenie w sprzęt biurowy i komputerowy z dostępem do sieci Internet,

---

* Plan komunikacji musi być zgodny ze standardem minimum opracowanym przez Samorząd Województwa, jeśli taki standard został opracowany.

- c) zagwarantowanie bezpiecznego przechowywania dokumentacji związanej z wyborem operacji lub grantobiorców¹, zgodnie z przepisami RODO;
  - 2) poinformować Zarząd Województwa o miejscu przechowywania dokumentów, o których mowa w § 6 pkt 2 lit. g oraz poinformować Zarząd Województwa każdorazowo o zmianie miejsca przechowywania tych dokumentów, w terminie 14 dni od dnia zaistnienia takiej zmiany.
3. W terminie 60 dni od dnia zawarcia umowy ramowej LGD zobowiązana jest do:
  - 1) zmiany LSR w celu dostosowania jej do wartości środków określonych w § 5 w przypadku, gdy wystąpiła zmiana wartości środków finansowych zgodnie z postanowieniami załącznika nr 4 do Regulaminu konkursu na wybór LSR;
  - 2) przekazania do zatwierdzenia do Zarządu Województwa:
    - a) procedur wyboru i oceny operacji w ramach LSR,
    - b) regulaminu organu decyzyjnego,
    - c) procedury ustalania niebudzących wątpliwości interpretacyjnych kryteriów wyboru operacji,
    - d) procedur wyboru i oceny grantobiorców uwzględniających kryteria wyboru grantobiorców w ramach projektów grantowych, niebudzący wątpliwości interpretacyjnych szczegółowy opis wyjaśniający ich znaczenie oraz sposób oceny wraz z procedurą ustalania lub zmiany tych kryteriów, jeżeli LGD przewiduje w LSR realizację projektów grantowych¹,
    - e) planu szkoleń członków organu decyzyjnego i pracowników biura LGD w zakresie niezbędnym do zadań wynikających z ich kompetencji.
4. W terminie 60 dni od dnia zawarcia umowy ramowej LGD jest zobowiązana dostarczyć do Zarządu Województwa dokumenty potwierdzające członkostwo wszystkich gmin objętych obszarem LSR, jeżeli dokumenty te nie zostały załączone do wniosku o wybór LSR w ramach konkursu na wybór LSR. W przypadku braku uchwały rady gminy LGD jest zobowiązana dostarczyć do Zarządu Województwa uchwałę rady powiatu na obszarze którego położona jest ta gmina, o członkostwie powiatu w LGD.
5. W terminie 90 dni od dnia zawarcia umowy ramowej LGD chcąc przyłączyć do obszaru LSR obszar gminy, która nie jest objęta żadną wybraną LSR, ale była ujęta w strategii, która nie została wybrana w ramach konkursu na wybór LSR, może złożyć podanie o zmianę umowy ramowej w zakresie rozszerzenia obszaru LSR.
6. Do podania, o którym mowa w ust. 5, LGD dołącza zaktualizowaną LSR, uwzględniającą dołączany obszar oraz uchwałę rady przyłączanej gminy, która

nie jest objęta żadną wybraną LSR, o członkostwie tej gminy w LGD. W przypadku braku uchwały rady gminy LGD dołącza uchwałę rady powiatu na obszarze którego położona jest ta gmina, o członkostwie tego powiatu w LGD. W przypadku, gdy obszar LSR rozszerzany jest o dzielnicę lub osiedle w gminie miejskiej, do podania, o którym mowa w ust. 5, dołącza się uchwałę rady tej dzielnicy lub osiedla.

7. W przypadku zidentyfikowania przez Zarząd Województwa, że gmina, osiedle, dzielnica lub miasto, o których mowa w ust. 6, wyraziły wolę przyłączenia się także do obszaru innej LSR, aneks do umowy ramowej nie może zostać zawarty.
8. Podanie, o którym mowa w ust. 5, Zarząd Województwa rozpatruje w terminie 45 dni od dnia jego otrzymania.
9. Zarząd Województwa zastrzega sobie prawo zgłoszenia uwag do dokumentów, o których mowa w ust. 3, 4 i 6 oraz do podania, o którym mowa w ust. 5. Uwagi mogą być zgłoszone na piśmie lub e-mailem.
10. LGD zobowiązuje się do dokonania ewentualnych poprawek i uzupełnień dokumentów, o których mowa w ust. 3, 4 i 6 oraz podania, o którym mowa w ust. 5, zgodnie z uwagami, o których mowa w ust. 9, w terminie 14 dni od dnia ich otrzymania.
11. Dokumenty, o których mowa w ust. 3 uznaje się za zatwierdzone, jeżeli w ciągu 60 dni od daty ich otrzymania, Zarząd Województwa nie zgłosi uwag do tych dokumentów.
12. Do czasu:
  - 1) przekazania do Zarządu Województwa informacji o których mowa w ust. 2 pkt 2;
  - 2) zatwierdzenia przez Zarząd Województwa zmiany LSR, o której mowa w ust. 3 pkt 1, dokumentów, o których mowa w ust. 3 pkt 2 oraz podania, o którym mowa w ust. 5;
  - 3) dokonania przez LGD ewentualnych poprawek i uzupełnień dokumentów, o których mowa w ust. 4, zgodnie z ust. 10
    - LGD nie może rozpocząć wdrażania LSR, w tym nie może ogłosić naboru wniosków o wsparcie ani o powierzenie grantów².
13. LGD zobowiązana jest do niezwłocznego informowania Zarządu Województwa o okolicznościach mogących mieć wpływ na wykonanie umowy ramowej oraz niezwłocznego powiadamiania Zarządu Województwa o zmianie swoich danych zawartych w umowie ramowej.
14. Do zmiany treści dokumentów, o których mowa w ust. 3, postanowienia ust. 9 – 11 stosuje się odpowiednio.

15. Zmiana kryteriów wyboru grantobiorców, o których mowa w ust. 3 pkt 2 lit. d, odbywa się zgodnie z zasadami zmiany kryteriów, a także z zachowaniem ich mierzalności.

§ 4.

Termin i obszar realizacji LSR

1. LGD zrealizuje LSR w latach **od 2023 roku do 2029 roku** na warunkach, o których mowa w § 3 ust. 1.
2. LGD będzie realizowała LSR na obszarze następujących gmin lub ich części, dzielnic i osiedli, w ramach następujących programów:

L.p.	Gmina	Część Gminy/ Dzielnica/ Osiedle	Powiat	Województwo	Program
1.	Iłża	cały obszar gminy	<i>radomski</i>	mazowieckie	PS WPR
2.	Kowala	cały obszar gminy	<i>radomski</i>	mazowieckie	PS WPR
3.	Skaryszew	cały obszar gminy	<i>radomski</i>	mazowieckie	PS WPR
4.	Wierzbica	cały obszar gminy	<i>radomski</i>	mazowieckie	PS WPR

3. Liczba mieszkańców zameldowanych na pobyt stały na obszarze objętym LSR na dzień 31 grudnia 2020 r. wynosi **51 087** (słownie: pięćdziesiąt jeden tysięcy osiemdziesiąt siedem) w tym ..... (słownie: .....
.....) stanowi ludność miast zamieszkałych przez więcej niż 20 000 mieszkańców.

§ 5.

Środki finansowe na realizację LSR

1. Wysokość alokacji, o której mowa w art. 32 ust. 4 rozporządzenia 2021/1060 w ramach:
  - 1) PS WPR ustala się na: **2 162 500,00 euro** (słownie euro: dwa miliony sto sześćdziesiąt dwa tysiące pięćset 00/100), w tym: **1 189 375,00 euro** (słownie euro: jeden milion sto osiemdziesiąt dziewięć tysięcy trzysta siedemdziesiąt pięć 00/100) ze środków EFRROW;
  - 2) programu regionalnego ..... ustala się na: ..... euro (słownie euro:.....).
2. Wysokość środków finansowych na wdrażanie LSR, w ramach:

- 1) PS WPR ustala się na: : **1 750 000,00 euro** (słownie euro: jeden milion siedemset pięćdziesiąt tysięcy 00/100), w tym: **962 500,00 euro** (słownie euro: dziewięćset sześćdziesiąt dwa tysiące pięćset 00/100.) ze środków EFRROW;
- 2) programu regionalnego ..... ustala się na:
 .....euro (słownie euro:.....);
 w tym:
  - a) .....euro (słownie euro:.....) ze środków EFRR, na realizację celów szczegółowych programu regionalnego ustala się na:³
    - o cel szczegółowy (.....): ..... euro (słownie euro:.....)³;
    - o cel szczegółowy (.....): ..... euro (słownie euro:.....)³;
  - b) .....euro (słownie euro:.....) ze środków ze środków EFS+, na realizację celów szczegółowych programu regionalnego ustala się na:³
    - o cel szczegółowy (.....): ..... euro (słownie euro:.....)³;
    - o cel szczegółowy (.....): ..... euro (słownie euro:.....)³;
3. Wsparcie na wdrażanie LSR będzie udzielane na podstawie odrębnych umów o przyznaniu pomocy/umów o dofinansowanie projektów z beneficjentami⁴ w ramach dostępnych środków, o których mowa w ust. 2, zgodnie z planem finansowym, o którym mowa w rozdziale IX LSR.
4. Wsparcie na zarządzanie LSR, będzie udzielane na podstawie zawartej pomiędzy Zarządem Województwa a LGD odrębnej umowy:
  - 1) przyznania pomocy w zakresie zarządzania LSR, lub
  - 2) na realizację projektu grantowego,
    - w ramach dostępnych środków, o których mowa w ust. 1, odpowiedniego programu.

§ 6. Zobowiązania LGD

LGD zobowiązuje się do:

- 1) osiągnięcia celów i wskaźników, o których mowa w rozdziale VI LSR, przy wykorzystaniu środków, o których mowa w § 5;
- 2) prawidłowego funkcjonowania LGD oraz rzetelnej realizacji LSR, w tym do:
  - a) zapewnienia swobodnego i niedyskryminującego dostępu do członkostwa w LGD wszystkim podmiotom z obszaru LGD,
  - b) zapewnienia kadencyjności organów stowarzyszenia,
  - c) zapewnienia szkoleń członków organu decyzyjnego i pracowników biura LGD, zgodnie z planem, o którym mowa w § 3 ust. 3 pkt 2 lit. e, w celu

- nabywania lub poszerzania wiedzy w zakresie niezbędnym do realizacji zadań wynikających z kompetencji przy wdrażaniu LSR,
- d) stosowania wytycznych, o których mowa w ustawie RLKS, ustawie PS WPR lub ustawie ZFŚE¹,
  - e) udzielania wszelkich informacji związanych z realizacją LSR na każde wezwanie Zarządu Województwa,
  - f) zatrudnienia osób niezbędnych do prawidłowego wdrażania i zarządzania LSR, z zastrzeżeniem, że na podstawie umów o pracę lub umów cywilnoprawnych, których przedmiotem jest wykonywanie obowiązków związanych z funkcjonowaniem biura, o którym mowa w § 3 ust. 2 pkt 1, nie mogą być zatrudniane osoby, które:
    - świadczą odpłatne doradztwo na rzecz podmiotów ubiegających się o wsparcie realizacji operacji lub grantobiorców w ramach LSR,
    - są członkami organu decyzyjnego LGD,
    - pełnią funkcje w organach podmiotów ubiegających się o wsparcie na realizację operacji⁴ w ramach wdrażania LSR lub u podmiotów ubiegających się o powierzenie grantu w ramach projektu grantowego,
    - ubiegają się o wsparcie na realizację operacji w ramach wdrażania LSR lub o powierzenie grantu w ramach projektu grantowego,
  - g) przechowywania dokumentów, dotyczących wyboru i realizacji LSR, w tym dokumentacji związanej z oceną, wyborem i ustaleniem kwoty wsparcia na operacje lub zadania służące osiągnięciu celu projektu grantowego¹ oraz wersji archiwalnych ogłoszeń o naborze wniosków o wsparcie, nie krócej niż do 31 grudnia 2034 roku, a w przypadku dokumentów związanych ze wsparciem ze środków EFS+ lub EFRR zgodnie z wymogami określonymi dla ww. funduszy w szczególności w rozporządzeniu 2021/1060, ustawie ZFŚE;
- 3) zapewnienia i utrzymania w okresie realizacji LSR infrastruktury technicznej i biurowej, w tym:
- a) biura, o którym mowa w § 3 ust. 2 pkt 1,
  - b) strony internetowej, w tym jej utworzenia lub utrzymania oraz aktualizowania jej o bieżące wydarzenia i informacje istotne z punktu widzenia realizacji LSR, wypełniając obowiązki informacyjne i promocyjne, o których mowa w pkt 7,
  - c) umieszczenia w widocznym, ogólnodostępnym miejscu oraz na stronie internetowej LGD informacji o czasie pracy tego biura wraz z danymi kontaktowymi,
  - d) zapewnienia obecności przynajmniej jednego pracownika biura LGD lub członka zarządu w godzinach pracy biura;

- 4) organizacji usług doradczych, w tym:
- a) bezpłatnego świadczenia przez pracowników biura LGD doradztwa w zakresie przygotowywania wniosków o wsparcie i wniosków o płatność,
  - b) prowadzenia na bieżąco ewidencji udzielanego doradztwa w formie rejestru lub oświadczeń podmiotów, którym udzielono doradztwa oraz przedmiotu doradztwa, w tym nazwy programu, w zakresie którego udzielono doradztwa, a także naboru, którego dotyczy i numeru zawartej umowy o przyznaniu pomocy albo umowy o dofinansowaniu projektu z beneficjentem albo umowy powierzenia grantu z grantobiorcą¹,
  - c) przekazywania Zarządowi Województwa ewidencji, o której mowa w lit. b wraz z wnioskami o wsparcie oraz dokumentacją potwierdzającą dokonanie wyboru operacji, zgodnie z ustawą RLKS,
  - d) rozpowszechniania informacji o zasadach udzielania wsparcia, w tym wypełniając obowiązki informacyjne i promocyjne, o których mowa w pkt 7;
- 5) podejmowania czynności w celu dokonania wyboru operacji, w tym:
- a) uzgadniania z Zarządem Województwa i podawania do publicznej wiadomości na stronie internetowej LGD, zgodnie z ustawą RLKS, nie później niż do końca:
    - danego roku, harmonogramu naborów wniosków o wsparcie na kolejny rok,
    - każdego kwartału, zmiany harmonogramu, o którym mowa w tiret pierwsze,
  - b) uzgadniania treści regulaminu naboru wniosków o wsparcie z Zarządem Województwa, zgodnie z ustawą RLKS,
  - c) ogłaszania naborów wniosków o wsparcie, o ile są dostępne środki finansowe na wdrażanie LSR, według harmonogramu, o którym mowa w lit. a tiret pierwsze,
  - d) terminowego oraz prawidłowego przeprowadzania postępowania w sprawie wyboru operacji realizujących cele LSR, zgodnie z ustawą RLKS, w tym dokonywania wyboru operacji lub grantobiorców¹, zgodnie z wymogami określonymi w ustawie RLKS, a w przypadku wyboru operacji lub grantobiorców¹, dla których przewidziano wsparcie na wdrażanie LSR z EFS+ lub EFRR, dodatkowo zgodnie z ustawą ZFŚE, wytycznymi, danym programem regionalnym¹ oraz założeniami linii demarkacyjnej określającej podział kompetencji między poziomem krajowym oraz regionalnym,
  - e) stosowania do oceny i wyboru operacji, procedur wyboru i oceny operacji w ramach LSR oraz regulaminu organu decyzyjnego oraz kryteriów wyboru operacji wraz z procedurą ustalania kryteriów lub procedur wyboru

- i oceny grantobiorców uwzględniających kryteria wyboru grantobiorców w ramach projektów grantowych, wraz z procedurą ustalania lub zmiany tych kryteriów¹,
- f) dokonania wyboru grantobiorców w ramach projektu grantowego w zakresie przygotowania projektów partnerskich nie później niż do dnia 31 grudnia 2026 r;
- 6) monitorowania, ewaluacji i kontroli realizacji LSR, w szczególności poprzez:
- a) monitorowanie wskaźników realizacji celów LSR oraz przedsięwzięć,
  - b) opracowanie i udostępnienie, najpóźniej w dniu ogłoszenia pierwszego naboru wniosków o wsparcie, w szczególności na stronie internetowej LGD, formularza ankiety monitorującej na potrzeby monitorowania realizacji LSR,
  - c) składanie Zarządowi Województwa do ostatniego dnia lutego każdego roku sprawozdania z realizacji LSR, za rok poprzedni na formularzu udostępnionym przez Zarząd Województwa, a w przypadku pierwszego roku realizacji LSR – w terminie wskazanym przez Zarząd Województwa,
  - d) poddanie się ocenie efektywności realizacji LSR w terminie wyznaczonym przez Zarząd Województwa oraz w przypadku uzyskania negatywnego wyniku tej oceny zrealizowania programu naprawczego opracowanego przez LGD i zatwierdzonego przez Zarząd Województwa w terminie wskazanym w tym programie,
  - e) prowadzenie ewaluacji związanych z LSR zgodnie z procedurą określoną w rozdziale X LSR,
  - f) umożliwienie przedstawicielom organów i jednostek organizacyjnych, upoważnionych do kontroli, przeprowadzania kontroli LGD w zakresie wyboru i realizacji LSR, w tym dokonywania wyboru operacji lub grantobiorców² przez LGD,
  - g) wykonanie zaleceń z kontroli realizacji LSR, o których mowa w ustawie RLKS, w art. 24 i 25 ustawy ZFŚE¹ oraz zaleceń mających na celu poprawę działalności LGD i realizacji LSR w ramach kontroli, o której mowa w § 7 pkt 2;
- 7) wypełniania obowiązków informacyjnych i promocyjnych związanych z wdrażaniem i zarządzaniem LSR, w tym informowania społeczeństwa o dofinansowaniu operacji realizowanych w ramach LSR przez Unię Europejską, zgodnie z Księgą Tożsamości Wizualnej Funduszy Europejskich 2021-2027 albo zgodnie z Księgą Wizualizacji znaku PS WPR², w szczególności poprzez:
- a) zamieszczenie w biurze LGD, o którym mowa w § 3 ust. 2 pkt 1, tablicy informacyjnej dotyczącej realizacji LSR,
  - b) oznaczenie w widoczny sposób:

- wszystkich prowadzonych działań informacyjnych i promocyjnych dotyczących realizacji LSR,
  - wszystkich dokumentów i materiałów podawanych do publicznej wiadomości,
  - w przypadku wsparcia z EFRROW gdy są to dokumenty i materiały zawierające treści merytoryczne, należy umieścić również odesłanie do organu/podmiotu odpowiedzialnego za treść informacji i do właściwej instytucji zarządzającej wyznaczonej do realizacji,
  - produktów, sprzętu, pojazdów, itp. powstałych lub zakupionych w związku z realizacją LSR, poprzez umieszczenie na nich trwałych naklejek,
- c) umieszczenie w dobrze widocznym miejscu dla ogółu społeczeństwa w miejscu realizacji LSR w zakresie jej animowania, przynajmniej jednego trwałego plakatu o wymiarze A3 lub podobnej wielkości elektronicznego wyświetlacza na temat LSR,
- d) udokumentowanie działań informacyjnych i promocyjnych w zakresie realizacji LSR, w tym w szczególności prowadzonych w ramach animacji,
- e) umieszczenie opisu operacji własnej LGD, o której mowa w ustawie RLKS, na stronie internetowej LGD lub na jej stronach mediów społecznościowych, jeśli je posiada, a strony internetowe wskazują na wkład z EFRROW, EFRR lub EFS+¹ przynajmniej na stronie głównej,
- f) przekazywanie beneficjentom, grantobiorcom¹, podmiotom uczestniczącym we wdrażaniu LSR oraz opinii publicznej informacji o wsparciu z UE i LSR, w szczególności w formie odpowiedniego oznakowania w zależności od funduszu, programu i wysokości wsparcia,
- g) zapewnienie, aby materiały związane z komunikacją i widocznością, również na poziomie grantobiorców¹, były udostępniane na wniosek instytucji i organów unijnych i aby Unii udzielono nieodpłatnej, niewyłącznej i nieodwołalnej licencji na korzystanie z takich materiałów oraz wszelkich wcześniej istniejących praw wynikających z takiej licencji;
- 8) rzetelnej i terminowej sprawozdawczości, w tym do:
- a) podawania do publicznej wiadomości, w szczególności poprzez niezwłoczne zamieszczanie na stronie internetowej LGD:
- do ostatniego dnia lutego każdego roku informacji o sposobie wykorzystania środków finansowych w zakresie zarządzania LSR, stanowiących różnicę środków, o których mowa w § 5 ust. 1 i 2, wskazując co najmniej wysokość wydatków związanych z

- wynagrodzeniami dla pracowników, prowadzeniem biura, szkoleniami dla pracowników, prowadzoną przez LGD aktywizacją,
- umowy ramowej wraz z obowiązującymi załącznikami,
  - statutu LGD,
  - listy członków LGD,
  - listy członków zarządu lub organu decyzyjnego LGD,
  - regulaminu organu decyzyjnego LGD²,
  - harmonogramu naborów wniosków o wsparcie i jego aktualizacji,
  - ogłoszeń o naborze wniosków o wsparcie przyczyniających się do realizacji LSR zgodnie z wymogami ustawy RLKS,
  - informacji o unieważnieniu naboru wniosków o wsparcie,
  - listy operacji spełniających warunki udzielenia wsparcia na wdrażanie LSR oraz listy operacji wybranych, ze wskazaniem, które z operacji mieszczą się w limicie środków przeznaczonych na udzielenie wsparcia na wdrażanie LSR w ramach danego naboru wniosków o wsparcie, a także listy wybranych grantobiorców w celu realizacji zadań służących osiągnięciu celu projektu grantowego²,
  - protokołów z posiedzeń organu decyzyjnego,
  - harmonogramu realizacji planu komunikacji,
- b) składania Zarządowi Województwa harmonogramu realizacji planu komunikacji, w terminie do 30 listopada każdego roku realizacji LSR, na rok następny, a w przypadku pierwszego harmonogramu realizacji planu komunikacji – w terminie 60 dni od dnia zawarcia umowy ramowej, a także wprowadzenia w nim zmian wynikających z oceny, o której mowa w § 7 pkt 6;
- 9) współpracy z Krajową Siecią Obszarów Wiejskich, o której mowa w ustawie PS WPR¹ oraz Komitetami Monitorującymi programy lub komitetu¹, o którym mowa w ustawie RLKS, w szczególności w zakresie przekazywania informacji dotyczących realizacji LSR.

§ 7.

Zobowiązania Zarządu Województwa

Zarząd Województwa zobowiązuje się do:

- 1) prowadzenia czynności w zakresie zatwierdzania dokumentów, o których mowa w § 3 ust. 3 pkt 2 oraz późniejszej zmiany ich treści;

- 2) przeprowadzania kontroli LGD nie rzadziej niż raz w roku w celu potwierdzenia wykonywania przez LGD zobowiązań określonych w § 6, w zakresie i trybie wybranym przez Zarząd Województwa;
- 3) weryfikacji wniosków o wsparcie oraz dokumentacji potwierdzającej dokonanie wyboru operacji, o których mowa w § 6 pkt 5 lit. d, zgodnie z ustawą RLKS, ustawą ZFŚE oraz wytycznymi;
- 4) informowania LGD o wysokości dostępnych środków finansowych w ramach procedury uzgodnienia treści regulaminu oraz harmonogramu, o których mowa odpowiednio w § 6 pkt 5 lit. a i b, przy czym przy ustalaniu wysokości dostępnych środków, o których mowa w § 5 ust. 1 pkt 1, uwzględnia się kwoty środków własnych beneficjentów będących jednostkami sektora finansów publicznych, zwanymi dalej „jsfp”, stanowiące wymagany krajowy wkład środków publicznych, wyłącznie w przypadku naborów dedykowanych jsfp;
- 5) zatwierdzania opracowanego przez LGD programu naprawczego w przypadku uzyskania negatywnego wyniku oceny efektywności realizacji LSR, o której mowa w § 6 pkt 6 lit. d;
- 6) wyznaczania terminu i przeprowadzenia oceny efektywności realizacji LSR, o której mowa w § 6 pkt 6 lit. d;
- 7) przeprowadzania analizy sprawozdań, o których mowa w § 6 pkt 6 lit. c, polegającej na weryfikacji zgodności danych zawartych w tych sprawozdaniach z LSR, umową oraz innymi dokumentami LGD, w terminie 60 dni od dnia złożenia. Po uzyskaniu wyjaśnień od LGD w zakresie informacji zawartych w tych sprawozdaniach, Zarząd Województwa może wydać LGD zalecenia mające na celu poprawę działalności LGD i realizacji LSR, z podaniem terminu ich wdrożenia;
- 8) dokonywania oceny racjonalności harmonogramu, o którym mowa w § 6 pkt 8 lit. b, w szczególności poprzez weryfikację adekwatności działań komunikacyjnych do wskaźników realizacji tych działań, a także adekwatności planowanych efektów działań komunikacyjnych do budżetu tych działań, w terminie 30 dni od jego złożenia przez LGD;
- 9) dokonywania oceny zmian umowy ramowej, o które wnioskuje LGD, biorąc pod uwagę racjonalność i zasadność tych zmian, a także warunki, o których mowa w § 12.

§ 8.

Współpraca

Strony zobowiązują się do wzajemnej współpracy oraz do współpracy z Agencją Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa², mającej na celu zapewnienie właściwej obsługi oraz monitorowania postępowania w sprawie wyboru operacji finansowanych w ramach programu, dotyczącej w szczególności:

- 1) udostępniania LGD danych z aplikacji wspierającej obsługę wniosków o wsparcie i wniosków o płatność, m.in. w zakresie danych dotyczących wysokości dostępnych środków;
- 2) gromadzenia i wymiany danych związanych z realizacją powierzonych zadań LGD, w szczególności danych monitoringowych, w tym w ramach aplikacji, o której mowa w pkt 1.

§ 9.

Kamienie milowe i korekty finansowe

1. Jeżeli do 30 czerwca 2026 r. wsparcie na wdrażanie LSR w ramach PS WPR nie zostanie udzielone w wysokości odpowiadającej 40% wartości określonej w § 5 ust. 2 pkt 1, kwota określona w § 5 ust. 2 pkt 1 zostaje obniżona o wartość 10 %.
2. Jeżeli do 31 grudnia 2027 r. wsparcie na wdrażanie LSR w ramach PS WPR nie zostanie udzielone w wysokości odpowiadającej 80% wartości określonej w § 5 ust. 2 pkt 1, kwota określona w § 5 ust. 2 pkt 1 zostaje obniżona o różnicę wartości odpowiadającej 80% kwoty określonej w § 5 ust. 2 pkt 1 i sumy dotychczas udzielonego wsparcia na wdrażanie LSR w ramach PS WPR ustalonej według stanu na dzień 31 grudnia 2027 r.
3. Jeżeli do 31 grudnia 2026 r. wsparcie na wdrażanie LSR w ramach programu regionalnego⁵ nie zostanie udzielone w wysokości odpowiadającej .....% wartości określonych w § 5 ust. 2 pkt 2, kwoty określone w § 5 ust. 2 pkt 2 zostaną obniżone o wartość .....%.
4. Jeżeli do 31 grudnia 2028 r. wsparcie na wdrażanie LSR w ramach programu regionalnego⁵ nie zostanie udzielone w wysokości odpowiadającej .....% wartości określonych w § 5 ust. 2 pkt 2, kwoty określone w § 5 ust. 2 pkt 2 zostają obniżone o różnicę wartości odpowiadającej .....% kwot określonych w § 5 ust. 2 pkt 2 oraz sumy dotychczas udzielonego wsparcia na wdrażanie LSR⁵ w ramach programu regionalnego ustalonej według stanu na dzień 31 grudnia 2028 r.
5. W przypadku obniżenia kwot środków finansowych na wdrażanie LSR zgodnie z ust. 1-4, alokacja o której mowa w § 5 ust. 1 punkt 1 i 2, zostaje obniżona odpowiednio o taką samą wartość jak środki na wdrażanie LSR. Postanowienia o których mowa w ust. 3 lub ust. 4 nie mają zastosowania w uzasadnionych okolicznościach, w których niespełnienie warunków wynika z przyczyn niezależnych od LGD. Decyzję w tej sprawie podejmuje Zarząd Województwa.
6. Na każdym etapie realizacji umowy ramowej kwoty określone w § 5 mogą zostać podwyższone na zasadach określonych odrębnie przez instytucję zarządzającą danym programem.
7. LGD jest informowana o zasadach, o których mowa w ust. 6, nie później niż na 30 dni przed dniem rozpoczynającym możliwość ubiegania się o dodatkowe środki.

8. O stanie wykonania kamieni milowych, o których mowa w ust. 1-4 Zarząd Województwa informuje LGD, w formie pisemnej, w terminie 30 dni od upływu terminów wskazanych w ust. 1-4.
9. W przypadku niewykonania przez LGD kamieni milowych, o których mowa w ust. 1-4, z zastrzeżeniem ust. 5, LGD zobowiązana jest do zmiany LSR w zakresie budżetu i wskaźników i przekazania jej do Zarządu Województwa w terminie 30 dni od otrzymania informacji, o której mowa w ust. 8. Postanowienia § 3 ust. 9 – 11 stosuje się odpowiednio. Zmiana LSR wymaga zmiany umowy ramowej.
10. Do czasu zmiany umowy ramowej LGD nie może ogłosić naboru wniosków o wsparcie ani o powierzenie grantów².

§ 10.

Realizacja zobowiązań przez LGD oraz uchybienia

1. Uznaje się, że LGD realizuje zobowiązania określone w umowie ramowej, jeżeli nie zostało stwierdzone uchybienie w zakresie realizacji zobowiązań, o których mowa w § 3, § 6 i § 8, z zastrzeżeniem ust. 2–3.
2. Uznaje się, że LGD realizuje zobowiązania określone w umowie, jeżeli, mimo stwierdzenia uchybień w zakresie realizacji zobowiązań, o których mowa w § 3 ust. 2 pkt 2, § 6 pkt 2 lit. d-g, , pkt 4 lit. b-d, pkt 5 lit. a i b, pkt 6 lit. a-e, pkt 7 lit. a-f i pkt 8, oraz § 8 pkt 2, jeśli:
  - 1) Zarząd Województwa sformułował zalecenia dla LGD w związku ze stwierdzonymi uchybieniami i co najwyżej raz wezwał LGD do wykonania zalecenia w zakresie danego zobowiązania;
  - 2) LGD wykonała zalecenia, o których mowa w pkt 1 i nie stwierdzono kolejnego uchybienia w zakresie danego zobowiązania.
3. Uznaje się, że LGD realizuje zobowiązania, o których mowa w § 6:
  - 1) pkt 3 lit. c i d, w zakresie obecności pracownika biura LGD w godzinach pracy biura, również w przypadku, gdy nieobecność pracownika jest odpowiednio uzasadniona, a właściwa informacja o jego nieobecności jest w możliwie najkrótszym terminie zamieszczona w widocznym miejscu w siedzibie LGD lub na stronie internetowej LGD albo w biurze LGD obecny jest członek zarządu LGD;
  - 2) pkt 5 lit. c w zakresie:
    - a) terminowości przeprowadzania postępowania w sprawie wyboru operacji realizujących cele LSR, również w przypadku, gdy uchybienie terminu nastąpiło z przyczyn niezależnych od LGD i zostało pisemnie wyjaśnione,
    - b) prawidłowego przeprowadzania postępowania w sprawie wyboru operacji realizujących cele LSR, jeżeli wnioskodawcom objętym danym postępowaniem nie odmówiono udzielenia wsparcia ze względu na

stwierdzone przez Zarząd Województwa uchybienia, stanowiące o braku zgodności z przynajmniej jednym z wymogów, o których mowa w ustawie RLKS, a w przypadku stwierdzenia innych uchybień – jeżeli spełnione są warunki, o których mowa w ust. 2.

§ 11.

Korekty finansowe

Środki finansowe określone w § 5 ust. 1, w ramach danego funduszu, ulegają obniżeniu:

- 1) o 5% różnicy kwot, o których mowa w § 5 ust. 1 i ust. 2 w przypadku gdy:
  - a) pomimo wezwania dokonanego przez Zarząd Województwa LGD nie wykona, w danym postępowaniu w sprawie wyboru operacji, zobowiązania, o którym mowa § 6 pkt 4 lit. c,
  - b) LGD nie wykona zaleceń z kontroli realizacji LSR, o której mowa w § 6 pkt 6 lit. g;
- 2) o 1 % różnicy kwot, o których mowa w § 5 ust. 1 i ust. 2, w przypadku stwierdzenia przez Zarząd Województwa:
  - a) w trakcie oceny poprawności dokonania wyboru operacji lub grantobiorców², nieprawidłowości w ocenie i wyborze operacji lub grantobiorców² przez LGD skutkującej brakiem możliwości udzielenia wsparcia co najmniej jednemu z wnioskodawców w ramach danego naboru wniosków o wsparcie lub brakiem możliwości udzielenia wsparcia na projekt grantowy,
  - b) w danym roku braku realizacji standardu minimum w planie komunikacji, jeśli taki standard został opracowany dla danego województwa. Brak realizacji standardu minimum rozumiany jest jako niezrealizowanie co najmniej jednego z jego elementów.

§ 12.

Zmiana umowy ramowej

1. Umowa ramowa może być zmieniana na wniosek każdej ze Stron.
2. Zmiana umowy ramowej wymaga zachowania formy pisemnej pod rygorem nieważności.
3. Zmiana umowy ramowej, w tym jej załączników nie może wpływać na:
  - a) zmianę celów LSR, z zastrzeżeniem przepisów ustawy RLKS,
  - b) zmianę obszaru objętego LSR, wskazanego w § 4 ust. 2, z zastrzeżeniem § 3 ust. 5-8 oraz przepisów ustawy RLKS,

- c) zmianę zobowiązań określonych w umowie ramowej,
  - d) wynik oceny spełnienia warunków dostępu, o których mowa w ustawie RLKS oraz Załączniku nr 2 do Regulaminu konkursu,
  - e) taką istotną modyfikację LSR, która spowodowałaby, że dana LSR nie zostałaby wybrana w ramach oceny kryteriów wyboru LSR, o której mowa w ustawie RLKS, w konkursie o wybór LSR, jeśli nie zaszła taka konieczność z powodu siły wyższej, z pominięciem sytuacji, o której mowa w § 3 ust. 5-8.
4. Zmiany umowy ramowej nie wymagają zmiany:
- 1) LSR, w zakresie charakterystyki członków albo partnerów LGD, struktury organu decyzyjnego LGD;
  - 2) planu komunikacji z lokalną społecznością.
5. Zmiany, o których mowa w ust. 4, wymagają każdorazowego poinformowania Zarządu Województwa. Zmianę uznaje się za uzgodnioną, jeżeli w ciągu 30 dni od poinformowania Zarządu Województwa nie wyrazi on sprzeciwu w stosunku do proponowanych zmian.
6. Kolejny wniosek o zmianę umowy ramowej LGD może przedłożyć po otrzymaniu stanowiska Zarządu Województwa w przedmiocie proponowanych uprzednio zmian lub po upływie 30 dni od dnia przekazania poprzedniego wniosku.
7. Postanowienie ust. 6 nie dotyczy wprowadzania zmian na wniosek Zarządu Województwa.
8. W przypadku gdy LSR przewiduje finansowanie w ramach programu regionalnego, Zarząd Województwa zastrzega sobie prawo do zmiany umowy ramowej w zakresie obniżenia kwot, o których mowa w § 5 ust. 1 pkt 2 oraz ust. 2 pkt 2 w przypadku, gdy:
- 1) nastąpi obniżenie środków finansowych przeznaczonych na realizację Priorytetu, w ramach, którego realizowana jest dana LSR,
  - 2) nastąpią rażące uchybienia w procesie wyboru operacji lub grantobiorców².
9. Zmiana umowy ramowej nie może powodować łączenia środków z poszczególnych funduszy na poziomie wskaźników produktu ujętych w Planie działania, o którym mowa w LSR.

§ 13.

Rozwiązanie umowy ramowej

1. Umowa ramowa może zostać wypowiedziana ze skutkiem natychmiastowym na wniosek LGD. Wraz z oświadczeniem o wypowiedzeniu umowy ramowej LGD jest zobowiązana pod rygorem bezskuteczności oświadczenia o wypowiedzeniu złożyć w formie pisemnej sprawozdanie z realizacji LSR, o którym mowa § 6 pkt 6 lit. c.

2. Umowa ramowa ulega rozwiązaniu ze skutkiem natychmiastowym w przypadku stwierdzenia prawomocnym wyrokiem sądu złożenia podrobionych, przerobionych lub poświadczających nieprawdę dokumentów lub oświadczeń, mających wpływ na realizację LSR.
3. Zarząd Województwa wypowiada umowę ramową ze skutkiem natychmiastowym w przypadku:
  - 1) niewykonania przez LGD zobowiązań, o którym mowa § 6 pkt 6 lit. f; oraz o którym mowa § 3 ust. 4 i ust. 12 pkt 3;
  - 2) stwierdzenia przez Zarząd Województwa w trakcie realizacji umowy ramowej trzykrotnego nierealizowania przez LGD danego ze zobowiązań, o których mowa w § 3, 6 i 8, z zastrzeżeniem pkt 1 oraz § 10 ust.2 i 3.
4. Zarząd Województwa niezwłocznie powiadamia LGD o rozwiązaniu umowy ramowej.

§ 14. Komunikacja

1. We wszelkich sprawach dotyczących umowy ramowej Strony będą się porozumiewać na piśmie utrwalonym w postaci papierowej lub elektronicznej. Korespondencja związana z realizacją umowy ramowej przekazywana będzie:
  - 1) w postaci papierowej, na adres:
    - a) biura LGD: ul. Marii Walewskiej 6 lok.1, 26-624 Kowala - Stępcocina,
    - b) siedziby Zarządu Województwa: ul. Jagiellońska 26, 03-719 Warszawa;
adres do korespondencji: ul. Skoczylasa 4, 03-469 Warszawa;- albo
  - 2) w postaci elektronicznej na adres do doręczeń elektronicznych:
    - a) LGD:.....,
    - b) Zarządu Województwa: ePUAP: /umwm/SkrytkaESP.
2. Jeżeli LGD wyrazi zgodę na prowadzenie korespondencji w formie dokumentu elektronicznego na adres do doręczeń elektronicznych, o którym mowa w ust. 1 pkt 2 lit. a, wszelka korespondencja pomiędzy LGD a Zarządem Województwa będzie prowadzona przy użyciu środków komunikacji elektronicznej, w rozumieniu przepisów ustawy z dnia 18 lipca 2002 r. o świadczeniu usług drogą elektroniczną (Dz. U. z 2020 r. poz. 344).
3. W przypadku, gdy LGD wyrazi zgodę na komunikację w formie elektronicznej, wszelka korespondencja w formie papierowej będzie przekazywana LGD w formie elektronicznej.
4. LGD niezwłocznie informuje Zarząd Województwa na piśmie utrwalonym w postaci papierowej lub elektronicznej o zmianie danych teleadresowych objętych niniejszą umową ramową.

5. W przypadku, gdy LGD nie powiadomiła Zarządu Województwa o zmianie swoich danych zawartych w umowie ramowej, wszelką korespondencję wysyłąną przez Zarząd Województwa zgodnie z posiadanymi przez niego danymi, Strony uznają za skutecznie doręczoną.
6. Strony zobowiązują się do powoływania się na numer umowy ramowej wraz z datą zawarcia umowy ramowej w prowadzonej między sobą korespondencji.

§ 15.

Postanowienia końcowe

1. Wszystkie spory pomiędzy Zarządem Województwa a LGD wynikające z umowy ramowej, rozstrzygane będą przez sąd powszechny właściwy dla siedziby Zarządu Województwa.
2. W sprawach nieuregulowanych umową ramową mają w szczególności zastosowanie przepisy aktów prawnych wymienionych w § 3 ust. 1 oraz przepisy ustawy z dnia 23 kwietnia 1964 r. Kodeks cywilny (Dz. U. 2022 poz. 1360).
3. Umowa ramowa została sporządzona w dwóch jednobrzmiących egzemplarzach - po jednym egzemplarzu dla każdej ze Stron umowy / Umowa ramowa została sporządzona i zawarta w formie elektronicznej¹.
4. Załączniki do umowy ramowej stanowią jej integralną część.

ZARZĄD WOJEWÓDZTWA

Marszałek Województwa

Adam Struzik

LGD

PREZES ZARZĄDU

Paweł Piasek

WICEPREZES ZARZĄDU

Dariusz Bulski

NIP 7962858801 REGON 141666356

Lokalna Grupa Działania

„Wspólny Trakt”

ul. Marii Walewskiej 6/1

26-624 Kowala - Stepocina

Załączniki do umowy:

1. LSR wraz z załącznikami w wersji papierowej albo w wersji elektronicznej¹;
2. Plan komunikacji z lokalną społecznością;

Przypisy końcowe:

¹ Skreślić jeżeli nie dotyczy

² Odpowiednio dla EFRROW lub EFRR lub EFS+

³ Jeżeli dotyczy

⁴ Nie dotyczy projektów własnych LGD

⁵ W przypadku projektów grantowych rozumiane jako umowy powierzenia grantów

Dariusz Bulski

1. The first part of the document
 discusses the importance of
 maintaining accurate records
 and the role of the
 committee in this regard.
 It also mentions the
 need for regular
 communication and
 collaboration between
 all members of the
 organization.